

امامزاده سیدحمزه در تبریز

امامزاده سیدحمزه از نوادگان امام موسی بن جعفر(ع) یکی از بقعه‌های مهم تبریز است ...

امامزاده سیدحمزه از نوادگان امام موسی بن جعفر(ع) یکی از بقعه‌های مهم تبریز است که در یکی از قدیمی‌ترین محله‌های تبریز، یعنی محله سرخاب واقع شده است. این امامزاده با اینکه امروزه نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، اما در گذشته شکوه بسیاری داشت.

به گزارش ایکننا از آذربایجان شرقی، امامزاده سید حمزه در محله سرخاب و ضلع جنوب شرقی تقاطع خیابان ثقة‌الاسلام و خیابان عارف، در ضلع غربی بنای یادمان مقبره‌الشعرا قرار دارد. مجموعه سید حمزه عبارت از صحن نسبتاً وسیعی است که در سمت جنوب آن مقبره و در سمت مشرق و شمال آن محل تدریس و حجرات طلاب علوم دینی قرار دارد. در بالای سردر، سنگ نبشته مرمرین دیگری نصب شده که مربوط به زمان قاجار و تاریخ ۱۲۷۹ هجری است و حاکی از مرمت بنا توسط حاجی رستم بیگ در این سال است.

امامزاده سید حمزه(ع) از گنبد و بارگاهی زیبا برخوردار هستند که تاریخ نخستین بقعه بنای شده مصادف با شهادت (۷۱۴ هـ – ق) ایشان است. این مقبره توسط فرزند ایشان سیدحسین بر روی قبر گذاشته شد و به مامنی برای دل‌های عاشق تبدیل شد. در قسمت بالای مقبره سیدجلیل‌القدر آئینه کاری زیبا همراه کتیبه‌ای موجود است. این کتیبه با خط نستعلیق زینت یافته و معمار آئینه کاری این آرامگاه، معتمد السلطان است. آستان مقدس این امامزاده در سال ۱۲۷۹ هجری شمسی مورد مرمت و بهسازی قرار گرفته است. در سردابه آستان مقدس امامزاده سید حمزه تبریز، قبر پسر ایشان و نوه ایشان قرار گرفته است. در میان امامزاده‌های تبریز سید حمزه از همه معروف‌تر و مشهورتر است.

تاریخ بنای نخستین بقعه سال ۷۱۴ هجری قمری یعنی سال درگذشت امامزاده سید حمزه است. نام و کنیه امامزاده، ابوالحسن حمزه بن حسن بن محمد است که با شانزده واسطه نسبش به موسی کاظم می‌رسد. بنای اولیه در این سال توسط فرزندش سید حسین بر تربت وی احداث شد. تصویر سید حمزه و فرزندش سید حسین در بالای ضریح امامزاده نقاشی شده است. از جمله تزئینات حرم آئینه کاری بالای قبر امامزاده است که با کتیبه‌ای به خط نستعلیق زینت یافته است. چنانکه از متن کتیبه استفاده می‌شود، امیر علی اکبرخانه میرپنجه فرزند پناه الحق پاشاخان و به مباشرت معتمد السلطان عادلخان این آئینه کاری در ماه جمادی الاول ۱۳۱۳ هجری قمری انجام داده است. بقعه دارای سردابه‌ای در طبقه پایین ضریح است که قبر اصلی سید حمزه و پسرش میر ابوالحسن در آن قرار گرفته است.

سید حمزه را با ۱۶ واسطه به امام هفتم شیعیان، امام موسی بن جعفر(ع)، نسبت داده‌اند. این امامزاده بزرگوار یکی از افراد بسیار متدین و با فهم و کمالات در زمان خود بود. ایشان در دوران حکومت سلطان محمود غزنوی و سلطان محمد خدابنده زندگی می‌کرد و یکی از افراد بسیار محبوب نزد شاه و مردم به شمار می‌رفت. علم و عدالت این بزرگوار به قدری بود که باعث شد به مقام خزانه داری شاه برسد، که البته بعد از چند سال از این مقام کناره‌گیری کرد.

سیدحمزه سرانجام هنگامی که قصد رفتن به منزل پادشاه را داشت در محله سرخاب با پرتاب تیر به شهادت رسید. آرامگاه سید حمزه در سال ۷۱۴ قمری به محض شهادت ایشان ساخته شد. این بنای قدیمی از زیبایی خاصی برخوردار است. کتیبه‌ها، سنگ نوشته‌ها، آئینه کاری داخل، و نمای آجری بیرون آن، ما را با سبک معماری زمان سلطنت غزنویان آشنا می‌کند. مقبره سید حمزه در یک ساختمان با سقف گنبدی قرار دارد و دو ساختمان دیگر با گلدسته‌های زیبا و آجری در اطراف آن قرار دارند. قسمت بالایی مقبره با آئینه کاری تزئین شده که گفته می‌شود اثری از معتمد السلطان، یکی از معماران معروف آن زمان است. همچنین مقبره پسر سید حمزه نیز در قسمت سردابه این آرامگاه قرار گرفته است. زیبایی و شکوه آرامگاه سید حمزه به قدری است که موجب شد در سال ۱۳۴۸ در آثار تاریخی ملی ثبت شود.